

עדכון למעסיקים - מלחמת "חרבות ברזל"

לקוחות יקרים,

בהמשך למעו"דכנים האחרונים שהוציאה מחלקתנו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" ומצב החירום שנקבע בגינה, יעסוק מעו"דכן זה, בין היתר, בהסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שנחתמו בעת האחרונה אגב המלחמה. הראשון מביניהם, מרחיב את זכויותיהם של עובד/ת ששירתו במילואים וב/בת זוגם/ן. השני, קובע חובת תשלום שכר בגין חודש אוקטובר 2023 לעובד/ת שנעדרו מהעבודה עקב המלחמה.

כמו כן, נעדכן בקשר להארכת תקופת ההגבלה מפני פיטורים לעובדים המוגנים עקב מצב החירום עד לחודש יולי 2024.

1. צו הרחבה להסכם קיבוצי בעניין משרתי המילואים ובני זוגם וצבירת חופשה שנתית לעובדים

מסוימים (חרבות ברזל) קישור לצו ההרחבה

צו ההרחבה מרחיב את הוראותיו של [ההסכם הקיבוצי](#) מיום 4.2.2024 אשר נחתם בין נשיאות המגזר העסקי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה והוא מקנה לעובדים/עובדות ששירתו במילואים ולבני/בנות זוגם/זוגן תנאים מיטיבים.

א. עובדים שנעדרו בשל שירות מילואים במשך למעלה מ-60 יום במהלך התקופה שבין 7.10.2023-31.12.2024 ("תקופת ההסכם"), מוגנים בפני פיטורים במשך 60 יום לאחר תום שירות המילואים, זאת בשונה מהמצב שהיה עד למתן צו ההרחבה בו עובד/ת ששירתו במילואים היו מוגנים מפיטורים לתקופה של 30 יום בלבד לאחר שירות המילואים.

ב. במהלך תקופת ההסכם, בן/בת זוג של משרת/ת מילואים זכאים לימי היעדרות בתשלום, מעבר לדיון, בהתאם למספר ימי המילואים ששירתו במהלך תקופת ההסכם.

1.ב. מספר ימי היעדרויות יהיו בהתאם למספר ימי המילואים

- עד 30 ימי מילואים - בן/בת הזוג לא יזוכו בתוספת ימי היעדרות;
- בין 31-60 ימי מילואים - תוספת של שני ימי היעדרות לבן/בת הזוג;
- בין 61-90 ימי מילואים - תוספת של 4 ימי היעדרות לבן/בת הזוג;
- בין 91-120 ימי מילואים - תוספת של 6 ימי היעדרות לבן/בת הזוג;
- למעלה מ-121 ימי מילואים - תוספת של 8 ימי היעדרות לבן/בת הזוג.

2. הגדרת המונח "בן/בת זוג"

להגדרת המונח "בן/בת זוג" יענו העונים על אחד מהתנאים הבאים:

- בן זוג של משרת במילואים שלהם ילד אחד לפחות מתחת לגיל 14;
- בן זוג של משרת במילואים שלהם ילד עד גיל 18 שחולה במחלה ממארת או מטופל בדיאליזה;
- בן זוג של משרת במילואים שבהשגחתם או בטיפולם הבלעדי קרוב שהוא אדם עם מוגבלות או הורה החולה במחלה.

ב.3. ימי ההיעדרות ניתנים לניצול בתשלום במהלך תקופת ההסכם באחד מן המקרים הבאים:

- מחלת ילד עד גיל 14 ;
- טיפול או השגחה בלעדית בקרוב שהוא אדם עם מוגבלות ;
- הארכת תקופת הלידה וההורות של בן/ בת הזוג ;
- השגחה וטיפול בילד ;
- היעדרות הנדרשת עקב היציאה לשירות המילואים הפעיל של בן/בת הזוג לצורך סידורים הכרחיים לניהול ותחזוקת משק הבית ;
- כל ההיעדרות אחרת, ככל שנעשית בתיאום עם המעסיק.

ימי ההיעדרות שנוצלו במהלך תקופת ההסכם וטרם כניסת ההסכם הקיבוצי לתוקף, יוחזרו למכסת ימי המחלה ו/או החופשה של העובד/ת, לא יאוחר ממשכורת החודש העוקב לכניסת ההסכם לתוקף. דהיינו, עד משכורת חודש אפריל המשולמת בחודש מאי. ערך יום ההיעדרות הינו כערך יום חופשה.

ג. זכאות להפחתת שעת עבודה ללא ניכוי מהשכר

נכון למועד פרסום צו ההרחבה, בן/בת זוג של משרת/ת במילואים זכאים להפחתת שעת עבודה ללא ניכוי משכרם. צו ההרחבה מוסיף וקובע, כי במהלך תקופת ההסכם, זכאית בן/בת זוג של משרת/ת לשעת היעדרות גם במקרה של עובד/ת במשרה מפוצלת, שלו/לה מספר מעסיקים שונים, ככל שסך שעות העבודה אצל כל המעסיקים שווה להיקף משרה מלאה. בכך, הפחתת זמן העבודה של העובד/ת אצל כל מעסיק תהיה יחסית ביחס להיקף משרתו/ה.

ד. צבירת ימי חופשה גם ללא הסכמת המעסיק

במהלך תקופת ההסכם, עובד/ת העונים לאחד מהתנאים שיפורטו להלן, יהיו זכאים לצבירת ימי חופשה גם ללא הסכמת המעסיק כך שאלו יצברו בשנתיים הבאות לעבודתם אצל המעסיק:

- המעסיק לא נתן חופש לעובד/ת ;
- העובד/ת נעדרו בשל שירות מילואים של לפחות 5 ימים ;
- העובד/ת נעדרו מעבודתם או לא ביצעו אותה בשל אחת מהנסיבות המאפשרות את ההיעדרות לפי סעיף 2 לחוק חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, תשס"ו-2006 ("החוק") (הורה אומן, הורה מפונה, בן משפחה של חטוף או נעדר, חטוף או נעדר והורה שבן זוגו במילואים) ;
- העובד/ת נקראו לשירות עבודה או שהועסקו במקום עבודה שניתן לו אישור למפעל חיוני או מופעל לשירותים קיומיים ;
- המעסיק העסיק עובד/ת לפי היתר העסקה בהתאם לסעיף 11 לחוק שעות עבודה ומנוחה תשי"א-1951 או לפי סעיף 25(ב) ו-26(ב) לחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953 שניתנו או תוקנו בשל מצב החירום.

2. צו הרחבה להסכם קיבוצי בעניין תשלום שכר בשל נזק מלחמה ונזק עקיף (חרבות ברזל) -

חובת תשלום שכר לעובדים בגין חודש אוקטובר 2023 לעובדים שנעדרו בשל הגבלות שהטילו

הרשויות עקב המצב הביטחוני

צו ההרחבה מרחיב את הוראותיו של ההסכם הקיבוצי אשר נחתם ביום 11.1.2024 בין נשיאות המגזר העסקי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה. [קישור לצו ההרחבה](#)

צו ההרחבה קובע כי מעסיקים חייבים בתשלום שכר לעובדים שנעדרו מהעבודה בתקופה שבין ה-31.10.2023-7.10.2023 על רקע הוראות הרשויות בקשר לשובים מפונים, איסור התקהלויות וסגירת מוסדות חינוך.

ואלו העובדים עליהם יחול צו ההרחבה :

- עובדים המתגוררים בישוב מפונה ונעדרו מעבודתם עקב המצב הביטחוני ;
 - עובדים המועסקים במוסד חינוך ב"אזור מיוחד" (כפי שהוגדר בתקנות החירום) ונעדרו מעבודתם עקב סגירת מוסד החינוך ;
 - עובדים שנעדרו מעבודתם לצורך השגחה על ילדיהם (לרבות משפחות אומנה) שמוסד החינוך במקום מגוריהם נסגר עקב הוראות הרשויות ;
 - עובדים שנעדרו מעבודותיהם לפי הוראות הרשויות בדבר איסור התקהלות ;
 - עובד/ת שהם אדם עם מוגבלות המתגורר/ת באזור מיוחד ומוגבלותו מנעה ממנו להגיע למקום העבודה, עקב קיום הוראות פיקוד העורף ;
 - קרוב/ת משפחה של אדם עם מוגבלות שנעדרו מהעבודה לצורך השגחה או טיפול בקרובו שמוגבלותו מנעה ממנו לפעול לפי הוראות פיקוד העורף, והם האדם היחיד שנעדר מהעבודה לשם הסיוע לקרוב משפחתו.
- ככל שבטרם פרסום צו ההרחבה נוכו מעובדים שנעדרו מעבודתם ימי חופשה, דמי החופשה ששולמו לעובדים ייחשבו כשכר המגיע להם לפי הסכם זה, וימי החופשה שנוכו יוחזרו ויירשמו לזכותם כימים שלא נוצלו.
- כך גם לגבי עובדים שהוצאו לחל"ת, אשר יהיו זכאים לשכר בגין חודש אוקטובר 2023 בעלות של לא יותר מגובה השיפוי שיקבל המעסיק מהמדינה, ובלבד שהעובד הסדיר את ההתחשבות מול המוסד לביטוח לאומי ורשות המיסים (בקשר לדמי אבטלה שיקבל). גובה השכר היומי לכל יום היעדרות מוגבל ל-1,510 ש"ח ליום (פעמיים וחצי השכר הממוצע במשק לחלק ל-22 ימים).

3. הארכת תקופת ההגבלה מפני פיטורים של עובדים בשל היעדרותם ממקום העבודה

תיקון מס' 5 לחוק חוק הגנה על עובדים בשעת חירום והוראות השעה - חרבות ברזל, התשפ"ד-2023 ("התיקון"), קבע כי חל איסור לפטר במהלך תקופת החירום כפי שהוגדרה בתיקון עובד שהתפנה ממקום מגוריו, שהוא הורה או בן זוג של מי שנקבע כבן משפחה של חטוף או נעדר, שהוא עצמו חטוף או נעדר, שהוא הורה אומן או שהוא הורה שכן זוגו משרת בשירות מילואים (ראו [מעו"דכן מחודש דצמבר 2023](#) בנושא).

ביום 29.2.2024 הוארך מצב החירום בצו הגנה על עובדים בשעת חירום תיקון מס' 5 והוראת שעה - חרבות ברזל (הארכת תקופת הוראת השעה) (מס' 2), התשפ"ד 2024, כך שתקופת ההגבלה מפני פיטורים בשל היעדרות עובד/ת עקב אחת מהסיבות המנויות בתיקון שפורטו לעיל, תוארך עד ליום 1.7.2024. [קישור לצו ההגנה שניתן](#)

אנו עומדות לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ונשמח לסייע ככל הנדרש.

פישר (FBC & Co.)

Mfriedman@fbclawyers.com

עו"ד מורן פרידמן

Hsachs@fbclawyers.com

עו"ד הילה זקס

Hkohen@fbclawyers.com

עו"ד הדר כהן

Kberger@fbclawyers.com

עו"ד קרן ברגר

ובטלפון 03-6944162